પ્રાથમિક શાળા મૂલ્યાંકન કસોટી

દ્વિતીય સત્રાંત / એકમ મૂલ્યાંકન પ્રશ્નપત્ર

ધોરણ : ૩ (ત્રીજું) **વિષય :** પર્યાવરણ (આસપાસ) **કુલ ગુણ :** ૪૦

પ્રકરણ : ૧. કુટુંબ અને મિત્રો, ૨. મેળામાં જઈએ **વિદ્યાર્થીનું નામ :** _____

રોલ નં : _____ **વર્ગ :** _____ **સમય :** ૨ કલાક

પ્રશ્ન ૧ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. [૦૬ ગુણ]

૧. કુટુંબમાંથી આપણને શીખવા મળતા સારા ગુણો પૈકી કઈ જોડ સાચી નથી?

(A) વડીલો - આદર અને માન આપવું (B) ભાઈ-બહેન - એકબીજાને મદદ કરવી

(C) માતા-પિતા - પ્રેમ અને સંસ્કાર આપવા (D) કુટુંબના સભ્યો - અંદરોઅંદર ઝઘડા કરવા

૨. નીચેના સંબંધોની જોડીઓમાંથી કઈ જોડી 'માતૃપક્ષ' (મમ્મી તરફનો) સંબંધ દર્શાવે છે?

(A) દાદા - દાદી (B) કાકા - કાકી

(C) મામા-મામી અને માસા-માસી (D) ફોઈ - ફુઆ

૩. કોઈપણ સ્થાન પર રેખાચિત્ર (નકશો) આપણને કઈ રીતે ઉપયોગી થાય છે?

(A) કયું સ્થાન ક્યાં આવેલ છે તે સરળતાથી શોધવા (B) ચકડોળની ઝડપ માપવા માટે

(C) વસ્તુઓના ભાવ જાણવા માટે (D) મેળામાં કચરો નાખવા માટે

૪. મેળામાં અલગ-અલગ સમાજના લોકો એકઠા થાય છે, ત્યારે તેમની વચ્ચે કેવો સંબંધ સ્થપાય છે?

(A) વેરભાવ (B) સામાજિક સમરસતા અને એકતા

(C) દુશ્મનાવટ (D) એકબીજાની નકલ કરવાનો

૫. રસ્તા પર 'STOP' (થોભો) નું લાલ અષ્ટકોણ ચિહ્ન જોઈ ડ્રાઈવરે શું કરવું જોઈએ?

(A) વાહનની ઝડપ વધારવી (B) વાહન થોભાવી દેવું (ઊભા રહી જવું)

(C) વાહન પાછું વાળી લેવું (D) હોર્ન વગાડતા રહેવું

૬. મેળામાં અચાનક કોઈ વ્યક્તિ બીમાર પડે કે અકસ્માત થાય તો કયા નંબર પર ફોન કરશો?

(A) ૧૦૦ (B) ૧૦૮ (એમ્બ્યુલન્સ)

(C) ૧૮૧ (D) ૧૦૧

પ્રશ્ન ૧ (બ) કૌંસમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. [૦૫ ગુણ]

(સંસ્કારો, પ્રથમ, ખોવાયેલ અને મળેલ, સ્વયંસેવક, પ્રકૃતિ)

૧. બાળક માટે તેનું કુટુંબ એ તેના જીવનની ..... શાળા છે.

૨. સંયુક્ત કુટુંબમાં સાથે રહેવાથી બાળકોને સારા ..... મળે છે.

૩. મેળામાં ખોવાયેલા વ્યક્તિને શોધવા માટે ..... કેન્દ્રનો ઉપયોગ થાય છે.

૪. મેળામાં વ્યવસ્થા જાળવવામાં અને લોકોને મદદરૂપ થવામાં ..... સેવા આપે છે.

૫. મેળામાં પ્લાસ્ટિકના બદલે માટીનાં રમકડાં ખરીદવા એ ..... નું રક્ષણ કરવાની સમજ આપે છે.

પ્રશ્ન ૨ (અ) નીચે આપેલાં વિધાનો સામે ખરાં (✓) કે ખોટાં (✗) ની નિશાની કરો. [૦૫ ગુણ]

૧. રેખાચિત્ર કે નકશો દોરવા માટે ચારેય મુખ્ય દિશાઓનું જ્ઞાન હોવું જરૂરી છે. [ ]

૨. મેળામાં ચકડોળમાં બેસતી વખતે સુરક્ષા પટ્ટો (સેફ્ટી બેલ્ટ) બાંધવો જરૂરી નથી. [ ]

૩. ઘરના બધા જ સભ્યો સાથે મળીને કામ કરે તો પરસ્પર પ્રેમ અને સહકાર વધે છે. [ ]

૪. અકસ્માત કે કટોકટીના સમયે ૧૦૮ નંબર પર ફોન કરીને તાત્કાલિક મદદ મેળવી શકાય છે. [ ]

૫. પાલતુ પ્રાણીઓને કોઈ લાગણી હોતી નથી, તેથી તેમની કાળજી રાખવી ન જોઈએ. [ ]

પ્રશ્ન ૨ (બ) 'મને ઓળખો' - વિગત વાંચી વ્યવસાયકાર / સાધનનું નામ લખો. [૦૪ ગુણ]

૧. હું માંદા કે ઈજાગ્રસ્ત લોકોને ઝડપથી હોસ્પિટલ પહોંચાડતું વાહન છું : _____

૨. હું મેળામાં વિવિધ પ્રકારના જાદુના ખેલ બતાવી બાળકોનું મનોરંજન કરું છું : _____

૩. હું મેળામાં તથા ગામમાં કાયદો અને સુરક્ષા વ્યવસ્થા જાળવવામાં મદદ કરું છું : _____

૪. હું દૂધ, માવો અને ખાંડમાંથી સ્વાદિષ્ટ જલેબી, પેંડા અને મીઠાઈઓ બનાવું છું : _____

પ્રશ્ન ૩ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર એક-એક વાક્યમાં આપો. [૦૬ ગુણ]

૧. નકશામાં પ્રતીકો (સંકેતો) નો ઉપયોગ શા માટે કરવામાં આવે છે?

૨. તમારા પિતાના નાના ભાઈને તમે શું કહીને બોલાવશો?

૩. મેળામાં ખાદ્યપદાર્થો ઢાંકેલા રાખવા શા માટે જરૂરી છે?

૪. કુટુંબના મુખ્ય બે પ્રકારો કયા કયા છે?

૫. જો મેળામાં કોઈ બાળક ખોવાઈ જાય તો તેણે ક્યાં જવું જોઈએ?

૬. તમારા ઘરમાં દાદા-દાદી બાળકોને શું શીખવે છે?

પ્રશ્ન ૩ (બ) નીચે આપેલા કૌંસમાંથી સગાસંબંધીઓનું યોગ્ય ખાનામાં વર્ગીકરણ કરો. [૦૪ ગુણ]

[પપ્પાના પપ્પા (દાદા), મમ્મીના ભાઈ (મામા), પપ્પાની બહેન (ફોઈ), મમ્મીની બહેન (માસી)]

માતાના પક્ષના સંબંધી (મોસાળ)	પિતાના પક્ષના સંબંધી
૧.	૧.
૨.	૨.

પ્રશ્ન ૪ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈપણ ત્રણ) [૦૬ ગુણ]

૧. સંયુક્ત (મોટા) કુટુંબમાં રહેવાથી બાળકોને કયા કયા લાભ થાય છે?

૨. મેળામાં ફરવા જતી વખતે કઈ કઈ સાવચેતી રાખવી જોઈએ?

૩. ઘરમાં પાળેલાં પ્રાણીઓની સંભાળ કેવી રીતે રાખવી જોઈએ?

૪. મેળામાં અકસ્માત કે કટોકટીના સમયે સ્વયંસેવકો અને પોલીસ કેવી રીતે મદદરૂપ થાય છે?

પ્રશ્ન ૪ (બ) વૈજ્ઞાનિક / વ્યવહારિક કારણ આપો. (કોઈપણ બે) [૦૪ ગુણ]

૧. 'પહેલો સગો તે પાડોશી' - એમ શા માટે કહેવાય છે?

૨. મેળામાં ચકડોળમાં બેસતી વખતે સુરક્ષા પટ્ટો (સેફ્ટી બેલ્ટ) શા માટે બાંધવો જોઈએ?

૩. ઘરમાં બધા સભ્યોએ એકબીજાને ઘરકામમાં મદદ કરવી જોઈએ.

***** સર્વે વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા માટે શુભેચ્છાઓ *****